

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm II. Ad Apostolicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

ficuti pluribus relatis docet *Gal. l. 1. obseru. 153. num. 2.* sed & pendente appellatione Iudicem actione ista conueniri posse, si malè iudicauit, vel aliàs grauauit, v. g. probationes, vel defensiones non recipiendo, testatur *Bald. in l. Obseruare. §. Proficisci. q. 20. ff. de off. Proconsul.*

Adde 2. Quod dictum est de Iudice, id etiam locum habere in tabellione malè conficiente instrumenta, vt paribus modis conueniri possit, siue per dolum, siue per imperitiam egerit, *juxta l. vlt. C. de Magistratibus conueniendis.* & docet *Gl. Marg. Nova in cit. l. Filiusfamilias.*

Quæres. Vtrum pœnam huius Capituli, videlicet suspensionem ab officio incurrat Iudex, si ob imperitiam malè iudicauit, existimans tamen se rectè iudicare.

Responsio est negatiua, quia satis colligitur ex textu. *verb. Contra conscientiam. & verb. Per gratiam aut sortem. iuncta l. cit. Filius fam.* vbi dolo malo id agi dicitur, quod à Iudice gratiâ, inimicitia, aut per sortes fit.

CAPITVLVM II.

Ad Apostolicæ.

PARAPHRASIS.

Honorius III. & post ipsum Gregor. IX. Fridericum II. Imperatorem, quòd Ecclesiæ jura & immunitates inuaderet ac violaret, excommunicârunt; post verò cum ad succurrendum rebus Ecclesiæ idem Gregor. Concilium generale Episcoporum Romam conuocaret, ad nauigantes Episcopi & Cardinales ex Hispaniis & Galliis in Genuensium tîremibus capti fuerunt, & ad Fridericum adducti. Gregorius vitâ excessit, & cum ampliùs anno Romana Sedes vacâset, Innoc. IV. electus est, qui mox magnæ autoritatis nuntios ad Fridericum ablegauit, vt de pace cum ipso tractarent, ante omnia autem Cardinales, Episcopos & Clericos, quos captiuos detinebat, liberos dimitti iuberet, postea admittendam esse satis-

factionem, si quam offerret pro iniuriis & damnis Ecclesiæ illatis, sin autem negaret se Ecclesiam offendisse, sed magis iniuriam passum esse, tunc paratus erat Innoc. IV. conuocare Reges & Principes Ecclesiasticos & sæculares, qui de causa cognoscerent, ita, vt si Ecclesia Romana Imperatorem læsisse censeretur, tunc ipsi ex Consilio Synodi satisfaciendum, & sententiam, si quæ contra Imperatorem iniuste lata esset, reuocandam.

Præterea si Imperator ipsemet pro iniuriis & damnis à se illatis, facti pœnitens satisfactionem promittat, tum Innoc. quatenus cum honore suo & Ecclesiæ poterit, eam recipere, & pacem cum Imperatore & adhærentibus eius stabilire paratus erat.

Verùm cum Fridericus huiusmodi monitis acquiescere nollet & pertinacè se præberet, Pontifex Concilium generale Lugdunum conuocauit, eòque Imperatorem ad causam suam dicendam citauit, Imperator ipsemet non accessit, sed Procuratorem misit, ac Legatum, Thadæum nomine, Año Christi 1243. Qui licet eleganti sermone Imperatorem excusare conatus fuerit, tamen cum excusationem sufficientem non esse ostensum fuisset, Innoc. IV. cum Imperio & Regno Siciliæ, quod ab Ecclesia in feudum tenebat, ex Concilii assensu priuauit, quatuor allatis causis. 1. Quia periurus esset, pacem iurata inter Ecclesiam & Imperium sæpius violando. 2. Quia Cardinales, Episcopos, & Clericos ad Concil. venientes sacrilegè capi curauit. 3. Quia de hæresi euidentibus argumentis suspectus esset. 4. Quia Clericos & Laicos in Sicilia affligat, eòsq; Romanam Ecclesiam hostiliter impugnare compellat, sed & hoc annumerari posse, quòd pensionem annuam, quam ex Sicilia Regno Ecclesiæ Romanæ in feudi recognitionem pendere debet, ampliùs nouem annis soluere prætermiserit, ea propter Pontifex omnes, qui iuramento fidelitatis eidem Friderico II. obstricti sunt, in perpetuum absoluit

absoluit, prohibens insuper ne quisquam ei in posterum tanquam Imperatori, aut Regi pareat, in eos autem, qui veluti Imperatori, aut Regi consilium, auxilium vel fauorem præstiterint, excommunicationis sententiam ipso facto incurrendam decernit.

Denique addit Papa, quòd Principes ij Germaniæ, ad quos Imperatoris electio spectat, Successorem deposito Friderico liberè eligere debeant; de Regno autem Sicilia cum Cardinalium Concilio promissurum se ait.

CAPITVLVM III.

Abbate.

PARAPHRASIS.

Lis erat inter Abbatem de Bonefacto & Hospitalarios S. Ioannis super loco de Rosellis, quem Abbas pro se & cum Conuentu agens in iudicio, ad Monasterium iure dominii, aut quasi dominii una cum finib⁹ suis pertinere dicebat, ex Arragoniæ Regis donatione; ideòque petiit eum Monasterio adiudicari, & Hospitalarios inde amoueri, sed Hospitalarii litem contestantes dixerunt locum de Rosellis ad ipsos pertinere, quia Rex Arragoniæ Castrum Caruaræ cum finibus suis, intra quos locus ille erat, dudum donauerat Hospitalariis sub conditione, si à Saracenis infidelibus eriperetur, quamobrem cum talis conditio iusta & pia fuerit, & quidem impleta, quandoquidem successor Regis videlicet nepos eius Castrum & locum illum à Saracenis abstulit; stabilità autem intentione suà postea refutant Hospitalarii allegationes Monasterii, videlicet quòd Abbas & Conuentus intentionem suam haud probârunt; dicebant enim in libello, quòd locus de Rosellis Monasterio donatus fuisset à Rege, postea verò ostenderunt Regem donasse Monasterio Populeti, à quo deinde Monasterio suo donatus fuerit; neque refert, quòd Rex

Monasterio Populeti fecerit donationem sub modo seu grauamine, vt aliud Monasterium construeret, quia non ideò voluntas eius fuit, vt locus ille de Rosellis ad construendum Monasterium applicari deberet, sed vt Monasterium Populeti multis largitionibus cumulatum ex propriis redditibus Monasterium ædificaret. Sed neque ea donatio, quæ à Monasterio Populeti facta fuit Monasterio ipsi de Bonefacto eidem suffragari potest, eò quòd post litem contestatam inter Monasterium de Bonefacto & Hospitalarios, & post processum in causa, contigerit, quare apparet inde, quòd dictum Monasterium de Bonefacto jus extrali donatione, si quid ei acquisitum est, in iudicium non deduxerit, quippe cum postea superuenerit, consequenter nec de eo iure sententia ferri potest, quandoquidem Iudex pronuntiat tantum super petitis, seu contentis in libello.

Vicissim verò ex parte Monasterii de Bonefacto replicatum fuit donationem illam conditionalem subsistere non posse, quia Rex ille prior successorem suum obligare non potuerit quoad ea, quæ successor industrià suà acquisiuit, ita vt propria & ab hæreditariis bonis separata censerentur. Ob stare etiam non debere, quòd obiectum fuit, donationem à Monasterio Populeti factam fuisse post litem in iudicio contestatam & processum in causa, quia sicuti in Reo obseruari solet, ita etiam actori prodesse debet, si quid iuris ipsi durante iudicii processu ante sententiæ pronuntiationem superueniat.

Ad has replicationes Hospitalarii responderunt donationem à Rege olim factam fuisse nomine Regni, & ideò successorem nepotem eius donatoris obseruare eam & implere debuisse, donationem verò, quæ à Monasterio Populeti facta est Monasterio de Bonefacto, patrocinari ipsi non posse, quia si actor ex certa & speciali causa egit, & postea alia causa seu titulus ei superuenit, non potest videri novum hunc titulum in iudicium adduxisse.